

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.34. Osculabatur pedes eius. Per oscula se pacem velle protestatur, & animæ suæ sitim exponit, os suum applicans fontibus pedum Christi cœlestibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

dentis, capillis caput tum possident, varam te reddunt, stultam, audacem, tot desiderijs flagrantem, vt quis te videat, omnibusque placeas quos vides, teque qui spectant! quam liberè pateris illos per hoc caput diuagari in quo singuli tales quales desiderant excitant tibi cogitationes.

XI. Victoria Christi de capillis Magdalene.

Hæc igitur (Psallente David) insignis erit victoria & ingens Christi triumphus dignus cantari celebrius, quò capita inimicorum suorum confringeret in aquis, subique victa subijceret, nec non pedibus suis prosternebat verticem capilli flammæ & crispati, in quo delectabantur inimici. *In delictis suis*: Coram te veritatem illos erectos deijceret, de quibus propugnacula construebant, vt sagittas còtra animas emibrarent ardentissimas. Non capio mysterium, ecce tibi mulier in ciuitate peccatrix. O quam clarè & distinctè cognouit quibus hi sibi veritatem capilli feruerant, cognouit quod erectos illos cocoque tinctos in propugnacula extulerat inimici, ex quibus bellum indixerant, ad infinita carnis peccata, & impudicam allicientes desideria considerabat, quòd quantos veritatem construxerat, tot diaboli antea præparauerat; illos igitur pedibus prosternebat Saluatoris vt de omnibus his triumphet inimici, calcibusque eos conculet: nouerat etenim hoc esse principale, magisque visibile vexillum quod Pharaon tartareis eiusque duces extulerant & prælijs suis atque incurribus contra animas exerebant aptissimum. Omnibus hæc clarè pateat ducis huius victoria celestis, qui pedibus suis hæc inimicorum suorum vexilla prosternebat. Triumphus hic quo nullus insignior.

XII. Allegoria de victoria Iosue.

Voluit Spiritus S. vt omnes intelligerent quam insignem Iosue reuoluit victoriam de barbaris illis ferisque gèntibus Chanaanis & Amorheis &c. tanta talisque fuit hæc, vt eam Deus reddiderit celebriorem, cum ad Iosue vocis imperium procurrentes solis currus detruerit donec illos integra clade deleuisset. Prostratis iam aduersarijs ait Iosue: vnum uobis ad victoria plenitudinem deficit. Quinque Reges manus nostras effugerunt, & absconditi in spelunca latent: vos ne, eosque foras producite: tendunt eò foras producant, illos Iosue comprehendit, & principes populi Dei conuocat, aitque illis: cia agite: *Ponite pedes super colla regum istorum.* Ita nunc præcipi horum inimicorum sunt hi Reges, & quod in illis ceteris eminet, sunt eorum capita, illa pedibus vestris prosterneite, qui sunt pars infima corporis & minoris in vobis æstimationis: ita vt pateat, ei subiectum, quod in vobis est minimum,

Iosue 10. 24.

Hieron. Bapt. de Lanuzza Tom. III.

totum illud quod in illis est maximum. Hæc est, ita hæc est victoria celeberrima & quam modo Christus refert de diabolo. Eius arma præcipua erant hæc mulier: excelsus in illa ceteris erat caput, & capitis altiora capilli: pedibus illi prosterantur, & sic confringantur. *Verticem capilli*, viresque præcipue diaboli subijciantur illi, quod in Christo est minimum, eius nimium pedibus: *Cum capillis abstergeres pedes eius* (sic audio D. Chrylost.) *honorabilis in toto corpore membrum, caput dico suum, pedibus Christi subijciobat.*

D. CHR. Ho. 81. in Matt. circa prin. Tom. 2.

§. 134. Osculabatur pedes eius. Per oscula se pacem velle protestatur, & anima sua sitim exposuit, os suum applicans fontibus pedum Christi celestibus.

Osculabatur pedes eius. Plurima continet hæc actio Sacramenta, & si ea considerare velimus quæ Spiritus S. indicat per tria genera osculorum pedum, manuum & oris, nos ipsos illos mergemus. Illa pluribus locis prosequitur D. Bernard. præsertim explicans illa verba quibus sponsa celestis sua cum sponso suo orditur colloquia amantissima: *Osculetur me osculo oris sui.* Porro Lacota è q. adam attingemus. Primum sit hoc actus peccatorum pollulat indulgentiam, suam agnoscendo culpam: hoc enim interest (inquit D. Bernard.) int. i. seruum, qui Dominum suum offendit, & patrem qui ab illo beneficium accepit: quod hic benefactoris manus exosculetur, ille verò ad pedes contrahat eos osculaturus: *In omnibus quidem. ita esse videmus, seruis videlicet offensorum. Dominorum osculari solere pedes, cum ab ipsis veniam petunt & pauperes dimittunt manus, cum ab eis munus accipiunt.* Secundum sit: protestatur se cum illis pedibus pacem velle: etenim manifestè, teste eodem D. Bernard. *Osculum pacis indicium est:* & per hoc protellantur homines se pacem præferre: quoniam perfidus ille discipulus Iudas vt ostendetet quod pacificus adellet petijt osculo Saluatorem.

94. D. BERN. Ser. 3. & in Cont. Cant. 1. 1. I. Vana explicatio osculatiu.

Inferunt Christo bellum peccatores, illum offendunt, atque tot in illum vibrant lanceas acutissimas, quot peccata committunt mortalia. Cognouit nostra peccatrix quo bello Christum offenderat: iam patefacere conatur, se nihil aliud optare quam pacem, idcirco: *Osculabatur pedes eius.* *Osculum pacis indicium est, omnes nouimus.* Porro autè si vt Scriptura loquitur, peccata nostra separant inter nos & Deum, tollatur de medio, B b b b b quod

quod interest. & pax erit. Tertium adfero: probare vult totalem animæ suæ in Christum resignationem. Oculum sic habeo ex D. Bern. sic submittere duo labia: *Habet & anima duo labia,*

D. BERN. *quibus osculatur sponsum suum, id est, rationem & voluntatem.* Plures inuenio qui pedes Domini unico tantum labio obsecrant, nimirum intellectu, se illi per fidem submittendo, sed altero diabolo ad-

II. harent, mundo carnisque voluptatibus. Non est hoc perfectum osculum. Tale veto dicimus heius esse peccatrici: etenim illi rationem resignat & voluntatem, & unum atque alterum labium pedibus eius infigit sacratissimis. illiſq; coniungit, protestata quod ibidem comprehendat, quiddam suo cõplectitur intellectu, ut dicere ei liceat eum Ap-

2. Cor. 2. 2 *ostolo: Nihil iudicatis me scire inter vos, nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum:* & quiddam suo po est voluntate amare & concupiscere. Consequenter illa denotat ceremoniam celebrem victoriã, quam prædicente Spiritu S. per Mariam Christus de mundi Principe erat relaturus, quod scilicet eos illi eriperet, qui illi erant maxime proprij & dedicati, suisq; pedibus tanto ex effectu proster-

Isa. 49. 23 *neret, ut os illi infigentes puluerem eorum lamberent humillim: Vultu in terrã demisso adorabit te, & puluerem pedum tuorum lingent.* Tunc apparet civitatem à duce superatam, quã do portas illi aperiri ingressuro. O quã rebelis civitas erat huius cor peccatrici! Castiũ in rope situm, quod eo modo, quo dicemus, secura ihabebat. E-

Matt. 13. 18 *vincit superatq; illud Christus divini verbi sui efficaciam, utique subiecit. Vnde hoc cognoscemus? Ecce portas illi fortalitij dilatatas aperit. Porta cordis primaria, lingua dicitur, ut ipse Dominus declarat: *Quæ procedunt de ore, de corde exeunt.* Illas aperit Christo, & apertas dominis eiusdem ostendit pedibus, illos nimirum humilitate piæque excolando.*

Hom. 1. in Cant. **III** D. Gregorius Nyssenus aliam adducit rationem: scilicet in hac muliere ortam fuisse anxiam viamque sitim: nouerat autem fontem aquarum viventium, quò sitis sua posset refrigerari, hos esse pedes Saluatoris; huc accurrit, hic se prosternit, & prono pedore cernua labia & os illis affigit dulcissima. Explicat nobis Spiritus S. sitis efficaciam, & angustias quas causat intolerabiles ex eo quod cernimus in viatore sitiendi. Pro-

IV. **Similitudo.** *ficiscitur hic per attentionem deserta æstiuo tempore, dum sol igneus in terram emittit radios, quibus in eo tam vehemens sitis accenditur, ut iorus Argus factus quaquaersum deflectat oculos, vnde sibi potum aquamque conquirat. Itaque flagro occurrit iurolo, vermibus magis horrido,*

quam aquis accepto, ad illud exanimis accurrit in genua ventremque se prosternit, & toto bibi ore lympham quantumvis lutosam: *Viator sitiens ad fontem os aperiet, ab omni aqua proxima bibet.* **Eccli. 26. 13.** *Frater mi quid agis? Perpende aquam esse lutosam, corruptam scatenemque vermibus. O Domine! sans liquet incognitam tibi esse ariditatem, quã me sitis vrit æstiuatissima. Quod si hic siti flagrans audissima, fontem inueniret limpdatum, splendidum, recemtem quid ageret? quanto animò illos patulum admoerret. *Ad fontem os aperiet.* **ps. 41. 1.***

O Magdalenæ, quantum in corde tuo sitim sol ille diuinus radijs suis excitat amoris ardentissimam. Licet tibi decansare peccatam, cum antiquo illo peccatore David: *Quem admodum desiderat cervus ad fontes aquarum.* Explicat hæc verba D. Augustinus & ipse peccator non nunguis, & explicare potuit doctus experientia: notat autem inter eos qui siti laborant, certos siti, sic ut nihil si pra. areferere feruentissima: etenim natura suijt calidulsi cuique sui gnis bulla in venis feruentissima, quò cor illis exurit: huc accedit ignis veneni serpentum venenatorum, quos certo tempore depascunt: ut autem illorum venenum ignis est, cum illos dei orauerunt, & stomachus iam digerit, igne ignem accendente sitis excitatur ardentissima, quã exaltant angustias pressi mortalibus: aquas inquitur si flagrantes. Sicut autem sitis oritur ex digestionem serpentum, quanto illos & venenum amplius digerunt, tanto prouocatur sitis in illas ardentior.

Quam est expressum hoc peccatoris symbolum sed penitentis? quo calore in se feriet ex igne concupiscencie suæ, quo exurit, ut summa requirat aquas diligentiam: seu valis aquas querit voluptatum: avarus facultatum: honorum ambitiosus: sed aquæ tales sunt, quæ teste ipsa veritate ad Samaritanam, quando hauriuntur non tam sitim extinguunt, quã prouocant vehementius. Hac excitati serpentes edunt mortiferos, hos esse peccata dixeris. Quanta his vescuntur voluptate: quã velociter hæc deglutunt? Ve autem hoc Iob exponat, non ait, quod illa comedant, sed bibant: *Bibunt quasi aquam iniquitatem.* **Iob 25. 16.** Hoc illis alimentum est lapidissimum. Quibus, oblerozatum explet appetitum nisi serpentibus, id est immundis & execrandis impudicij: quid palato tuo satisfacit, nisi viperæ voluptatis carnalis, lucri iniusti, furti & proditiõnis? Venenum non percipit ceruus, donec illud incipiat digerere. Cur venenum tuæ haudquaquam

quam sentis profana sensuualitatis? quia illud mi-
mimè digeres, aut attendis quid agas, quem of-
fendas, quid perdas, qui lucreris, quam miseran-
do te statim exponas, & quam horrendo discrimi-
ni perditionis.

VI. Vitam quod comedis digereres, atque intus
Tali: sitis in stomacho anima tua operante intellectu de-
expetitur coqueretur. Sed qui hoc faciat, invenio nemi-
nem: *Nō est qui recogitet in corde suo, & dicat: quid
faci? Quocirca nulla salutis tuae sitis exalluas.*

Luc. 12. Quando peccator hanc incipit facere digestio-
nem, tunc sitis exardescit, & tanto feruentior,
quanto digestio est efficacior: *Serpentes vitia tua
sunt* (ait D. August.) *consumo serpentes iniquita-
tis, tunc amplius desiderabis fontem veritatis.* Qua-
lis de suis porcorum furitit prodigus quam
primum hanc cepit serpentum, quos deuorauerat
facere digestionem? quam provocatur aqua-
rum sitis, quibus paterna domus ad luxum abunda-
bat: *Quanti mercatorij in domo patris mei abunda-
bant panibus: ego autem hic fame pereor:* Talem se
David considerabat, & talem hanc certam attende:
eius etenim alimentum peccata fuerant serpen-
tina: non illa digerebat, non considerabat: sed
quam primum eam Deus illustravit, sum-
que miserum perpendit illuminata statum, arden-
tissima in illa sitis exoritur, quā viscera ei corro-
duntur. Ut cognovit aquarum viventium fontem
in domo scaturire Pharisæi, protinus accurrit
& vultu in terram demisso cauales illos aquarum
amplectitur, pedes inquam Christi sacratissi-
mos.

VII. D. Clemens Pontifex cum alijs millenis Chri-
stianis ad effodienda metalla damnatus, in iu-
mens aqua sola quadam aridissima, siti cunctis pereuntibus,
Deo supplices obtulit preces, vt populo suo tri-
bueret optatum aquæ refrigerium. Et ecce Do-
minum videt sub agni figura: *De sub cuius pede
fons vivus emanabat.* O cœlestes aquæ gratia-
rum, consolationum, indulgentiarum, remissio-
num de sub huius pedibus emanantes? Illæ uti-
que sunt aquæ pedum, id est perpetua, sanæ, di-
tinnæ. Has inquit hæc cerua siti feruentissima:
Fons est Dominus, sic audio D. Gregorium Nyf-
senum, qui dixit: *si quis sitit, veniat ad me, & bi-
bat: propterea anima vult suo ore vitam hauriente
os adinvenit dicens: Osculetur me osculo oris sui.*
Totus Christus fons est aquarum viventium, e-
manantium de oculis eius ore, manibus, pedi-
bus, ad vique vestimenti sumentiam: *Virtus de
illo exibat & sanabat omnes.* Quam viventem tri-
buit aquam Diuo Petro, Andrea, Iacobo, Ioan-
ni, quando in mari piscabantur Galilææ? quan-

tum Petro subsidium præsistit, dum tempore
Passionis trina Christum negatione eivaret: *Ref-
pexit Dominus Petrum.* Qualis aqua scaturit ex
te eius, doctrinæ ac verborum quæ vita sunt
principium? imo & ipsa salua remedium erat cœ-
leste. Quam effudit de manibus aquam: dum
illis mortuam apprehendit puellam, illamque vi-
uam in pedes exivit, & locrum Petri febricitan-
tem, perfectæ reddens illam incolumitatis. Porro
pedum illius aquæ propriè conveniunt peccatori-
bus, ex mente D. Bernardi: quamvis enim spon-
sa os suum ori sponsi desideret applicare, & a-
quam ex eo scaturientem haurire dulcissimam,
apè tamen concurrunt ad pedes peccatores, ubi
vientes aquæ sunt, in erimum ipsorum remissi-
onem si humilitate accesserint profundissima.
Huc festina conuolat hæc cerua, & hinc prostra-
ta fonti os aperit ad hauriendum: *Osculabatur pe-
des eius.*

VIII. Pertulit aliquis horrendam pelagi tempestatē,
quā naufragium triste passus est opum suarum, Similiu-
diuitiarum, monilium, omniumque bonorum, do.
deinde seipsum milles ingemuit penulo proxi-
mum submersionis, dum illi mare tot hiantia o-
stendit ora quibus eum degluirit, quot descensus
vidit & abyssos ex elatis in aëra fluctibus. Quan-
do tandem dextero Deo saluus hic eripitur abyf-
sis & in terram descendit, tanto eor illi gaudis
cumulatur, vt sibi credere vix possit, vnde pronus
pectore in terram corruit, eam osculatur, & ex-
clamat: non amplius mare, mare non amplius,
nec ab osculando terram satiari potest, illam vti-
que locum arbitratus esse securissimum. Quam
passa est Magdalena tempestatem? quantum
pertulit bonorum naufragium? Iacturam incor-
tit gratiæ, amicitia Dei, donorum Spiritus S.
diuitiarum cœlestium, ad nominis vique sui dig-
nitatem, quæ valebat plurimum, illaque ita pri-
uata squaluit, vt communi nomine peccatrix au-
dret. Quibus non periculis exposita nauigabat,
ad singula momenta abyssis demergenda crucia-
tum, ignisque sempiterni?

IX. Videbatur alius ita manifesto exponi periculo
vt quo maris fluctibus absorberetur, non nisi cla-
vium aliquem deficere, vel duorum digitorum itæ fra-
tabulam defringi esset necessarium. Quam mul-
tò fragilior est vita nostra, & quam multo faci-
lius est nauim corporis nostri dissolui, quæ vehi-
tur anima. Non læni requiruntur turbines, non
decumauit fluctus, non horrendæ tempestates. A-
liquando vel minimus sufficit flatus ventus, calix
aquæ, & aliquando res ita parua vt quantumvis
attendant, & nauim inuestigent, expertissimi
quæque,
B b b b b 2

Luc. 15. 27

Ho. 1. 41

Luc. 6. 19

quique, non inueniant, quod illam poterit aquis immergere penitentiam. Vtinam hæc miseri scdulo cogitaretis; vtinam vobis Deus oculos aperiret, & ostenderet, quàm proximi sitis vt in profunda corruatis, & quàm parum ad hoc requiratur. Hæc omnia nostra cognouit peccatrix. Ad terram prostrata & constantem, ad pedes iugam Saluatoris, hic residet, hic pedes firmat, hic moratur, & demisso capite mille eos basis ofendatur, inclamans: numquam mare, mate numquam. Hæc quàm infaulto nauigauit sidere, quamtam passa sum tempestatem, & quanto iactata infortunio.

§ 35. Vnguento vnguebat. Vnguentum fragrans factorem dissipans peccatorum, & quod pedibus Domini mitigat, vnguentum est contritionis compositum vt ait D. Chrysostomus.

96
Lib. 36. c. 8
Lib. de pensuris.
Apud Bar. Tom. 1.
Annalium An. 32.
cap. 27.

Lib. 2. Po. Aug. ca. 8.
Lib. 13.
Naturæ, lib. 4. c. 3.
I.
Ostenditur Magdalena mulier fuisse piti-
moria.

¶ Trelit, inquit Evangelista, secum alabastrum vnguenti pretiosi. Vocatur Alabastrum, quia componitur ex alabaistro, non illo communi, sed ex lapide quem vocat Plinius Alabastrines; magni pretij, ex quo vasa conficiebantur seruandis vnguentis primis opportunat cum ita solida sint, vt nullatenus transfluant. Opinor autem, quod hanc ob causam D. ypprianus nominet hoc vas vitæum, nõ quod vitæum sit, sed quia transparentis est & solidum. Erat autem tale vas vnguento plenum tam valoris, vt referat Herodotus, quod Cambyfes Rex Persarum, omnium quos fama celebrabat, diuissimus, vnum miserit vt munus dignissimum Regi Æthiop. & illustrissimor. Quod autem Magdalena deferebat compositum erat ex specie Nardij, de quo testatur D. Clemens Alexandrinus quod inter omnia vnguenta præcelleret atque de eo vt tali singulariter agit Plinius ex quo patet illam mulierem fuisse primariam, & opulentam, quia quod quidem talia non haberent vnguenta, nisi dignitate eminentiores: hæc autem non vnum dumtaxat tale, sed multa habebat: cum non solum nunc illam notemus simili Alabaistro vnguenti vlam ad Christi pedes inungendos, sed postmodum denuo reuerla sit idem perfectura in illa cœna, quam sextiduo ante mortem pregerit in domo Simonis leprosi in Bethania, vbi illa quoque subuenit altero vase Alabastris vnguento pistico pleno, illudque supra pedes caputque Domini liberalius effudit, vt autem tantò fueret abundantius, illud confregit; iudicium patens

illud fuisse tenerimum. Vnde liquet quàm diuersum fuerit vntum ab altero: quia vnum eorum, vt dicit Suidas seruabatur integrum; & Constantinus Magnus statuit illi d. Constanti-
noli in loco pibico cum alijs reliquis, & post-
modum Theodosius Magnus alio loco reposuit, citi
vbi maior reuerentia custoditur.

Hanc SS. PP. admirantur actionem huius IJ multæ: erat etenim præter morem nec vni-
solitum
quam vlti frequentatum, vt pedes lauarentur, & erat vti
pretiosæ lenientur vnguentis. Verum quidem vnguentis
fateet, vt refert Arleneus quod ap. d. Græcos vide Baro.
hic vlti vnguentis: erant etenim delictis supra Tom. 1.
modum addicti: cuncta quippe corporis mem-
bra particulari mulcebant vnguento: quocirca
vria habebat & v. gneita, quidam pedibus, alia
manibus, alia tioris, alio collo, temporibus
alia consecrata, quod auc. or. modernus quidam
prosequitur. Verumtamen opior quod inter
Romanos hoc omnino fuerit inolitum, hoc au-
tem iudicat Plinius dicens: Vidimus etiam ve-
stigia pedum tings, quod Marcus Qibanem mon-
ned. in 29.
stiffi Noroni Principi ser. boni. Erat vero Neto
Iob 2. 6.
vt omnis immanitatis, ita & delictarum mon-
lib. 15. c. 7.
strum execrabile. Quod si Iob produxerit vrum
antiqui temporis; qui testetur adeo copiosam sibi
quondam affuisse prosperitatem, vt pedes suos
butyro inungeret: Lauabam pedes meos butyro. Iob 29. 6.
Respondet, quod isto modo loquendi notare
vulnerit abundantiam lactis ac butyri, quâ domus
illius vbetim affluebat ex multiplici boni ac
ouium numero: Septuaginta legunt: Fluebant via
mea butyro, & montes mei fluebant lacte. Eadem
loquendi formulâ vlti est Moyses, quâ designet
olei superfluentiam, quâ tribus Ater potiretur:
Afer tingeret in oleo pedem suum. Similis est huic
vulgatus loquendi modus, quo diuities signatur
opulenta nemini comparanda. Voluit inter pedes
denarios.

Dico secundo: Licet Iob butyro pedes suos in-
tingeret, non tamen vnguentis pretiosis: etenim
erat hoc Hebræis inusitatum: vnde licet inuenia-
mus, quod in epulis festiuitibus, & recreationi-
bus pedes lauarentur, verumtamen nunquam
ad eorum lotionem vnguenta proferebantur pre-
tiosa. Caput quidem vinctum fuisse concedo.
Vnde David diuino mysterio conuuium expri-
mens, quo Deus illum excipiebat: Parasti in con-
spectu meo mensam, &c. Vinctiorem non adducit
pedum, sed tantum capitis: Impinguasti in oleo
caput meum. Atque in præfenti occasione Chri-
stus mulieris huius prædicaturus actiões, &
Simoni Phariseo hospiti suo defectus proposi-
turus.

Apud Bar.
ro. cap. 27.
Ann. An.
32. ca. 27.
Vide Pi-
ned. in 29.
Iob 2. 6.
lib. 15. c. 7.
Iob 29. 6.
Quid sit
quod Iob
butyro
mea butyro
pedes
suos lauit.
Deut. 33.
24.
Psal. 22. 5.